Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ECdo/247/2013
Identifikačné číslo spisu:	1112239852
Dátum vydania rozhodnutia:	24.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1112239852.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Poštovej banky, a.s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie č. 4, IČO: 31340890, zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie č. 8/A, IČO: 47232471, proti povinnému MONAQ Leasing, a.s., so sídlom v Bratislave, Panská č. 13, IČO: 35864001, zastúpenému advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tvarožkova č. 5, IČO: 35975016, o vymoženie 2 006 054,89 €, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5 Er 806/2012, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2013 sp. zn. 21 CoE 699/2012, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Oprávnená má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Uznesením zo 4. decembra 2012 č.k. 5 Er 806/2012-34 Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s tým, že tá oprávnenou bližšie špecifikovaná notárska zápisnica, ktorú pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie a označila za exekučný titul, nie je materiálne vykonateľná [§ 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)].

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 25. júna 2013 sp. zn. 21 CoE 699/2012 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil ako vecne nesprávne a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že notárska zápisnica vymedzuje predmet a splatnosť plnenia dostatočne určito a jasne. S poukazom na ustanovenie § 43 ods. 1 Exekučného poriadku odvolací súd uviedol, že povinnosť niečo plniť, ktorá vyplýva z exekučného titulu, môže byť viazaná na splnenie podmienky. V danom prípade oprávnená mohla využiť svoje

oprávnenie žiadať predčasné splatenie nesplatenej časti úveru, pričom povinný relevantným spôsobom súhlasil s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

3. Proti tomuto zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu podal povinný dovolanie s tým, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v čase podania dovolania (ďalej len „O.s.p.“). Poukázal na to, že súd prvej inštancie prehliadol, že oprávnená (vzhľadom na súdom v inej veci nariadené predbežné opatrenie) nesmela podať návrh na vykonanie exekúcie. Odvolaciemu súdu vytkol aj to, že rozhodol bez toho, aby mu vytvoril procesnú možnosť vyjadriť sa k odvolaniu oprávnenej - tento opravný prostriedok mu vôbec nedoručil. Podľa názoru dovolateľa došlo v konaní tiež k inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Oprávnená vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie povinného je neprípustné a nie sú dané ani dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Poznamenala, že v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie neexistovala právna prekážka, ktorá by jej bránila podať návrh na vykonanie exekúcie.

5. Dovolanie bolo podané 3. septembra 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), rozhodoval najskôr o spoločných návrhoch oprávnenej a povinného na prerušenie dovolacieho konania (viď ďalej I.), následne skúmal, či je dovolanie prípustné, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (viď ďalej II.).

I.

7. Podaním zo 14. decembra 2015 (ďalej len „prvý návrh na prerušenie dovolacieho konania“) oprávnená a povinný spoločne navrhli, aby dovolací súd prerušil dovolacie konanie (§ 243c O.s.p. v spojení s § 110 O.s.p.). Návrh odôvodnili tým, že vytvorili odborné pracovné skupiny, ktoré majú dojednať podmienky mimosúdneho urovnania všetkých ich vzájomných súdnych sporov; prerušením dovolacieho konania sa vytvorí časový priestor pre ich vzájomné mimosúdne urovnanie. Najvyšší súd po (primeranom) zohľadnení § 36 ods. 5 Exekučného poriadku a osobitnej povahy dovolacieho konania a po posúdení obsahu prvého návrhu na prerušenie dovolacieho konania akcentoval spoločný zámer oprávnenej a povinného mimosúdne sa dohodnúť. Uznesením z 11. januára 2016 sp. zn. 3 ECdo 247/2013 preto uvedenému návrhu vyhovel.

8. Podaním doručeným najvyššiemu súdu 10. januára 2017 oprávnená a povinný navrhli pokračovať v dovolacom konaní.

9. Podaním, ktoré bolo najvyššiemu súdu doručené 3. apríla 2017 (ďalej len „druhý návrh na prerušenie dovolacieho konania“), oprávnená a povinný znovu navrhli, aby dovolací súd prerušil dovolacie konanie. Poukazujúc na § 438 ods. 1 CSP v spojení s § 163 ods. 1 CSP uviedli, že naďalej intenzívne rokujú o ich mimosúdnom urovnaní.
9.1. V zmysle § 163 ods. 1 platí, že ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.
9.2. Pri posudzovaní druhého návrhu na prerušenie dovolacieho konania najvyšší súd vzal na zreteľ

doterajšie procesné úkony oprávnenej a povinného a v nadväznosti na to akcentoval, že súd je v civilnom konaní povinný konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a aby sa predišlo zbytočným prieťahom (článok 17 CSP). I keď sa v takom konaní rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, ide o konanie súdu - štátneho orgánu s úlohami vyplývajúcimi z právneho poriadku. Predmetná povinnosť súdu je teda zároveň jeho inštitucionálnou povinnosťou.
9.3. Od rozhodnutia najvyššieho súdu o prvom návrhu na prerušenie dovolacieho konania do podania druhého návrhu na prerušenie dovolacieho konania uplynula doba, ktorú dovolací súd považuje za postačujúcu na realizáciu zámeru dosiahnuť mimosúdne urovnanie sporov oprávnenej a povinného. Vyhovenie druhému návrhu na prerušenie dovolacieho konania by bolo v rozpore s účelom dovolacieho konania. Navyše, výsledok rozhodnutia o dovolaní (teda bez ohľadu na to, či dôjde k zamietnutiu alebo odmietnutiu dovolania alebo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom) nezužuje mimosúdny vyjednávací priestor oprávnenej a povinného - konanie v danej veci nekončí a súd (či už prvoinštančný alebo odvolací) bude ďalej procesne konať. Aj po zamietnutí druhého návrhu na prerušenie dovolacieho konania budú môcť oprávnená a povinný, pokiaľ skutočne majú vôľu nimi spoločne prezentovanú, pokračovať v rokovaniach smerujúcich k ich mimosúdnemu urovnaniu.
9.4. Z týchto dôvodov najvyšší súd druhý návrh na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

II.

10. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.
10.1. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania ani pre odmietnutie dovolania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.
10.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

11. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnych noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 10.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

12. Podľa právnej úpravy účinnej v čase podania dovolania bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzovalo ustanovenie § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p. (ktoré vo vtedy účinnom znení nevylučovalo dovolanie v exekučných veciach).

13. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je v týchto ustanoveniach uvedené.

14. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na názore, podľa ktorého zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu možno napadnúť iba z dôvodov relevantných v zmysle § 237 O.s.p. (viď najmä judikát R 34/1995).

15. V danom prípade dovolateľ nenamietol procesné vady konania uvedené v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Zostalo preto posúdiť, či mu v konaní nebola odňatá možnosť pred súdom konať. O procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožnila realizáciu jeho procesných oprávnení.

16. Povinný namieta, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je preskúmateľné, lebo v jeho odôvodnení nie je obsiahnutá reakcia súdu na niektoré podania procesných strán alebo obsah rozhodnutí súdov. Najvyšší súd k tomu uvádza, že už jeho dávnejšia judikatúra (R 111/1998) zastávala názor, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je vadou zmätočnosti v zmysle § 237 O.s.p. Na tejto zásade zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016. V danom prípade je aktuálny názor uvedený v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 208/2014, v zmysle ktorého „ak odvolací súd v niektorej veci zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 O.s.p. a vec mu vráti na ďalšie konanie, napriek tomu, že (prípadne) pre to neboli dané procesné predpoklady a namieste bolo iné rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 219 O.s.p. alebo § 220 O.s.p.), ide o nesprávne rozhodnutie. Takéto nesprávne rozhodnutie ale nemožno stotožňovať s procesnou vadou konania odnímajúcou účastníkovi možnosť realizovať jemu patriace procesné oprávnenia v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Toto ustanovenie totiž dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu (procedúrou prejednania veci), nie s jeho rozhodovaním. Navyše, po vrátení veci na ďalšie konanie súd pokračuje v prejednávaní veci a účastníkom konania zostávajú zachované ich procesné oprávnenia“. I keby teda (prípadne) došlo v danej veci k nesprávnosti vytýkanej dovolateľom, nemohlo mať zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie za následok odňatie možnosti procesných strán pred súdom konať.

17. Nedôvodná je tiež námietka povinného, že došlo k znemožneniu realizácie jeho procesných oprávnení tým, že mu nebolo doručené odvolanie oprávnenej proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.
17.1. Z ustanovení § 36 a nasl. Exekučného poriadku vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie, ani žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa povinnému nedoručuje; v štádiu konania o vydanie poverenia exekučný súd nekoná s povinným a vychádza iba z exekučného titulu a tvrdení oprávneného uvedených v návrhu (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto štádiu exekučného konania súd nie je povinný doručovať povinnému rozhodnutia ani iné písomnosti. Povinný sa relevantným spôsobom dozvedá o začatí exekúcie (§ 47 a § 48 Exekučného poriadku) až z upovedomenia o začatí exekúcie.
17.2. V danom prípade preto nebolo povinnosťou súdu doručiť povinnému odvolanie, ktoré podala oprávnená.

18. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie povinného, ktoré nebolo podľa právnej úpravy účinnej v čase jeho podania procesne prípustné, nevyvolalo procesný účinok umožňujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

19. Z týchto dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie povinného podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.